

Zaanstreek-Waterland

1^e begrotingswijziging 2026

Versie datum:	
Documenteigenaar:	Wim van Waardhuizen
Datum vastgesteld DMT:	n.v.t.
Datum Kies een item. verleend door OR:	n.v.t.
Datum vastgesteld DB	26-03-2026
Datum voorlopig vastgesteld AB	09-04-2026

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Aanpassing loonindex 2026.....	4
2. Budgetverschuivingen intern GGD ZW.....	5
3. Formatie-uitbreiding Veilig Thuis	6
4. Formatie-uitbreiding MABZ.....	7
5. Samenvatting	8

Inleiding

Voor u ligt de eerste begrotingswijziging 2026 van de GGD Zaanstreek-Waterland. De begroting wordt in het vroege voorjaar voorafgaand aan het begrotingsjaar vastgesteld. Dit gebeurt vroeg zodat gemeenten tijdig zicht hebben op de bijdrage voor het volgende jaar. De begroting voor het jaar 2026 is definitief vastgesteld op 11 september 2025.

Omdat de begroting in een vroeg stadium wordt vastgesteld, kunnen bij het opstellen van de primaire begroting bepaalde zaken nog niet worden meegenomen, aangezien deze op dat moment nog niet bekend of vastgesteld zijn.

De eerste begrotingswijziging van 2026 bevat vier onderdelen die invloed hebben op de programma- en deelnemersbijdrage, namelijk:

1. De vastgestelde cao voor 2025-2027 en verder is verwerkt in deze begrotingswijziging. Bij het opstellen van de begroting 2026 is een te hoge loonindex gehanteerd. Dit is in deze begrotingswijziging gecorrigeerd, wat leidt tot een lagere deelnemersbijdrage;
2. Interne budgetverschuivingen binnen de GGD Zaanstreek-Waterland, met effect op de programma's, maar zonder effect op de deelnemersbijdrage;
3. Uitbreiding van de formatie (fte) bij Veilig Thuis, wat leidt tot een hogere deelnemersbijdrage;
4. Uitbreiding van de formatie (fte) bij Meldpunt & Advies Bijzondere Zorg, wat leidt tot een hogere deelnemersbijdrage.

Overzicht conform vastgestelde begroting 2026:

	Basistaken	Toezicht	Plustaken	Overhead	Totaal
Edam Volendam	€ 1.640.578		€ 107.189	€ 653.596	€ 2.401.363
Landsmeer	€ 558.550		€ 11.479	€ 206.452	€ 776.481
Oostzaan	€ 427.161			€ 171.627	€ 598.788
Purmerend	€ 4.254.443		€ 308.289	€ 1.684.898	€ 6.247.630
Waterland	€ 786.186		€ 9.826	€ 310.271	€ 1.106.283
Wormerland	€ 734.175			€ 293.044	€ 1.027.219
Zaanstad	€ 9.426.045		€ 3.697.000	€ 2.857.306	€ 15.980.350
Externe financiering			€ 268.210		€ 268.210
Nader te bepalen		€ 809.334			€ 809.334
Totaal	€ 17.827.138	€ 809.334	€ 4.401.993	€ 6.177.194	€ 29.215.659

Overzicht na eerste begrotingswijziging 2026:

	Basistaken	Toezicht	Plustaken	Overhead	Totaal
Edam Volendam	€ 1.646.643		€ 107.189	€ 681.054	€ 2.434.886
Landsmeer	€ 559.664		€ 11.479	€ 215.125	€ 786.268
Oostzaan	€ 428.711			€ 178.837	€ 607.548
Purmerend	€ 4.271.085		€ 308.289	€ 1.755.683	€ 6.335.057
Waterland	€ 788.907		€ 9.826	€ 323.306	€ 1.122.038
Wormerland	€ 737.255			€ 305.355	€ 1.042.611
Zaanstad	€ 9.445.265		€ 3.697.000	€ 2.977.344	€ 16.119.609
Externe financiering			€ 268.210		€ 268.210
Nader te bepalen		€ 798.802			€ 798.802
Totaal	€ 17.877.531	€ 798.802	€ 4.401.993	€ 6.436.704	€ 29.515.030

De deelnemersbijdrage stijgt met € 309.903. Deze toename betreft de basistaken en de overhead. In de volgende hoofdstukken kunt u lezen hoe deze stijging van de deelnemersbijdrage tot stand is gekomen.

1. Aanpassing loonindex 2026

Op 17 april 2025 zijn de onderhandelingen over de cao Gemeenten/SGO afgerond. De VNG heeft een eindbod uitgebracht voor een vastgestelde cao met een looptijd van twee jaar. De cao Gemeenten en cao SGO gelden van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027.

Gemaakte afspraken voor de periode 1 april 2025 - 31 maart 2027:

De reguliere salarisschalen worden als volgt aangepast:

- 1 april 2025: loonstijging van 2%
- 1 oktober 2025: loonstijging van 1,85%
- 1 januari 2026: bodem uursalaris van € 16,- exclusief schaal A
- 1 januari 2026: nominale verhoging van € 35,- in de salarisschalen
- 1 juli 2026: loonstijging van 1,25%
- 1 januari 2027: loonstijging van 1,6%

In de vastgestelde begroting 2026 is een loonindexatie van 4,7% opgenomen, gebaseerd op het salaris vóór de definitieve vaststelling van de nieuwe cao Gemeenten en cao SGO 2025-2027. Inmiddels blijkt deze indexatie te hoog te zijn ingeschat.

De loonkosten, inclusief werkgeverslasten, zijn opnieuw berekend. Deze herberekening resulteert in een lagere deelnemersbijdrage van € 59.810.

	Bijdrage conform primaire begroting 2026	Bijdrage na loonindexatie 2026	Vershil
Edam Volendam	€ 2.294.174	€ 2.287.979	€ -6.195
Landsmeer	€ 765.002	€ 763.094	€ -1.908
Oostzaan	€ 598.788	€ 597.186	€ -1.602
Purmerend	€ 5.939.341	€ 5.923.028	€ -16.313
Waterland	€ 1.096.457	€ 1.093.528	€ -2.930
Wormerland	€ 1.027.219	€ 1.024.357	€ -2.862
Zaanstad	€ 12.283.350	€ 12.255.350	€ -28.000
Totaal	€ 24.004.332	€ 23.944.522	€ -59.810

2. Budgetverschuivingen intern GGD ZW

In de eerste begrotingswijziging van 2026 zijn interne verschuivingen binnen de GGD Zaanstreek-Waterland doorgevoerd. Deze aanpassingen hebben geen effect op de totale deelnemersbijdrage, maar beïnvloeden wel de verdeling van het budget over de verschillende programma's.

Allereerst zijn interne verschuivingen binnen het programma overhead doorgevoerd. Vervolgens zijn de opleidingsbudgetten aangepast op basis van de uitgaven in voorgaande perioden. Daarnaast is een deel van de middelen ingezet voor de financiering van essentiële overheadfuncties, zoals extra formatie voor HR en de functie van bestuurssecretaris. Voor deze functie was geen formatie beschikbaar, waardoor interne verschuivingen noodzakelijk waren om de financiering te realiseren en tot een oplossing te komen.

Kortom, de totale deelnemersbijdrage blijft ongewijzigd. Door deze verschuivingen neemt het budget voor programma overhead echter toe ten opzichte van de oorspronkelijke begroting, terwijl het budget van andere programma's is verlaagd.

3. Formatie-uitbreiding Veilig Thuis

Veilig Thuis Zaanstreek-Waterland werkt onder toenemende druk door autonome groei in meldingen en autonome ontwikkeling in complexiteit. Het aantal zaken was in 2025 historisch hoog, met 104 meldingen op de wachtlijst en ernstige risico's bij 53 zaken zonder verantwoordelijke. Er is sprake van structurele overbelasting van medewerkers en uitputting van interne verdeelcapaciteit. De maatschappelijke verwachting en juridische druk (zoals klachten en WOO-verzoeken) nemen toe. Zonder aanvullende middelen kan Veilig Thuis de wettelijke norm van zicht op veiligheid niet behalen.

In de eerste begrotingswijziging van 2026 wordt de formatie bij Veilig Thuis uitgebreid met de volgende functies:

Functie	fte formatie
Specialist Veilig Thuis	2,60
Vertrouwensarts	0,17
Gedragswetenschapper	0,30

Deze uitbreiding leidt tot een hogere deelnemersbijdrage van € 343.416. De achtergronden, redenen en noodzaak van deze capaciteitsuitbreiding zijn verder toegelicht in de bijlage Memo capaciteitsuitbreiding Veilig Thuis, gedateerd 25 augustus 2025.

4. Formatie-uitbreiding MABZ

De GGD Zaanstreek-Waterland heeft de wettelijke taak om de gezondheid en veiligheid van inwoners te beschermen, bevorderen en bewaken. Het Meldpunt en Advies Bijzondere Zorg (MABZ) vervult hierin een kernrol als uitvoerder van de taak bemoeizorg en het meldpunt voor personen met onbegrepen gedrag.

Sinds 2021 is sprake van:

- Een forse structurele stijging van het aantal meldingen (van 1.704 meldingen als basisjaar naar ca. 4.000 meldingen in 2025; +139%).
- Sterk toenemende complexiteit door toename in complexiteit en meervoudige problematiek.
- Meer hoogrisico-casuïstiek, waaronder een stijging suïcidepreventiemeldingen van 147 (2020) naar 545 (2025).
- Stijgende politiemeldingen van overlast door personen met verward/onbegrepen gedrag (ruim 2.200 in 2025 in de regio Zaanstreek-Waterland).

Tegelijkertijd is de formatie niet meegegroeid. Daardoor is de caseload opgelopen, landelijk is de norm 125 cliënten per fte, binnen Zaanstreek-Waterland is de caseload 399 cliënten per fte.

De effecten hiervan zijn:

- Ontstaan van een wachtlijst (in strijd met de wettelijke norm binnen 2 weken contact).
- Afschalende bemoeizorg, met verhoogde risico's op onveiligheid, escalatie en maatschappelijke overlast.
- Langere duur van problematiek, hogere zorgkosten, verergerde situaties en toenemende druk op politie en crisisdiensten.

De toegenomen caseload heeft substantiële gevolgen voor de uitvoeringspraktijk en voor kwetsbare inwoners met onbegrepen gedrag. Gezien de structurele aard van de ontwikkeling is besluitvorming noodzakelijk over de wijze waarop met deze groei wordt omgegaan.

De GGD Zaanstreek-Waterland heeft in overleg met het bestuur gekozen voor een scenario waarbij sprake is van om een getrappt ingroeimodel naar maximaal vier Fte.

- Voor 2026 (verwerkt in de nu voorliggende 1^e begrotingswijziging) betekent dit 1 Fte uitbreiding voor drie maanden;
- Vervolgens voor 2027 per kwartaal een uitbreiding naar maximaal 4 Fte: 2^e fte. per 1 februari (dus 11 maanden), 3^e fte. per 1 juni (7 maanden), 4^e fte. per 1 oktober (3 maanden) = $12/12+11/12+7/12+5/12 = 35/12 = 2,9$ fte (verwerkt in de begroting 2027).
- Voor 2028 en verder wordt de volledige 4 fte. in de meerjarenbegroting 2028 verwerkt.

Afgesproken is hierbij de effecten van de toename van formatie per Fte te volgen en mee te wegen in de noodzakelijkheid van verdere formatie-uitbreiding.

Aangezien de uitbreiding vanwege de langere doorlooptijd pas rond september 2026 kan worden gerealiseerd, is ervoor gekozen om in 2026 uitsluitend de kosten voor het vierde kwartaal van 1 fte op te nemen, en niet de volledige jaarlasten van € 420.741. De uitbreiding leidt in 2026 daarom tot een hogere deelnemersbijdrage van € 26.296. De achtergronden, redenen en noodzaak van deze capaciteitsuitbreiding zijn verder toegelicht in de bijlage Memo Onderbouwing uitbreiding MABZ versie 21-01-2026, d.d. 17 februari 2026.

5. Samenvatting

Bijdragen per programma conform vastgestelde begroting 2026:

	Programma 1 MSA	Programma 2 IZB	Programma 3 JGZ	Programma 4 MABZ	Subtotaal
Edam Volendam	€ 97.712	€ 94.392	€ 1.092.714	€ 96.568	€ 1.381.386
Landsmeer	€ 30.864	€ 29.816	€ 387.083	€ 28.916	€ 476.679
Oostzaan	€ 25.658	€ 24.786	€ 291.197	€ 17.459	€ 359.100
Purmerend	€ 251.890	€ 243.332	€ 2.738.059	€ 352.993	€ 3.586.274
Waterland	€ 46.385	€ 44.809	€ 527.212	€ 44.738	€ 663.144
Wormerland	€ 43.810	€ 42.321	€ 465.272	€ 66.561	€ 617.964
Zaanstad	€ 427.163	€ 412.651	€ 5.031.277	€ 901.851	€ 6.772.942
Totaal	€ 923.482	€ 892.108	€ 10.532.814	€ 1.509.086	€ 13.857.489

	Subtotaal	Programma 5 PGRC	Programma 7 Veilig Thuis	Overhead	Bijdrage 2026
Edam Volendam	€ 1.381.386	€ 4.441	€ 254.751	€ 653.596	€ 2.294.174
Landsmeer	€ 476.679	€ 1.403	€ 80.468	€ 206.452	€ 765.002
Oostzaan	€ 359.100	€ 1.166	€ 66.895	€ 171.627	€ 598.788
Purmerend	€ 3.586.274	€ 11.450	€ 656.720	€ 1.684.898	€ 5.939.341
Waterland	€ 663.144	€ 2.108	€ 120.934	€ 310.271	€ 1.096.457
Wormerland	€ 617.964	€ 1.991	€ 114.219	€ 293.044	€ 1.027.219
Zaanstad	€ 6.772.942	€ 19.416	€ 2.633.686	€ 2.857.306	€ 12.283.350
Totaal	€ 13.857.489	€ 41.976	€ 3.927.673	€ 6.177.194	€ 24.004.332

Bijdragen per programma na eerste begrotingswijziging 2026:

	Programma 1 MSA	Programma 2 IZB	Programma 3 JGZ	Programma 4 MABZ	Subtotaal
Edam Volendam	€ 97.214	€ 91.718	€ 1.071.602	€ 96.089	€ 1.356.622
Landsmeer	€ 30.707	€ 28.971	€ 379.604	€ 28.772	€ 468.055
Oostzaan	€ 25.527	€ 24.084	€ 285.571	€ 17.372	€ 352.555
Purmerend	€ 250.607	€ 236.439	€ 2.685.157	€ 351.239	€ 3.523.442
Waterland	€ 46.149	€ 43.540	€ 517.026	€ 44.516	€ 651.230
Wormerland	€ 43.587	€ 41.122	€ 456.283	€ 66.231	€ 607.222
Zaanstad	€ 424.988	€ 400.961	€ 4.934.069	€ 897.370	€ 6.657.387
Totaal	€ 918.779	€ 866.836	€ 10.329.311	€ 1.501.587	€ 13.616.514

	Subtotaal	Programma 5 PGRC	Programma 7 Veilig Thuis	Overhead	Bijdrage 2026
Edam Volendam	€ 1.356.622	€ 4.714	€ 285.307	€ 681.054	€ 2.327.697
Landsmeer	€ 468.055	€ 1.489	€ 90.120	€ 215.125	€ 774.789
Oostzaan	€ 352.555	€ 1.238	€ 74.919	€ 178.837	€ 607.548
Purmerend	€ 3.523.442	€ 12.152	€ 735.491	€ 1.755.683	€ 6.026.768
Waterland	€ 651.230	€ 2.238	€ 135.439	€ 323.306	€ 1.112.212
Wormerland	€ 607.222	€ 2.114	€ 127.920	€ 305.355	€ 1.042.611
Zaanstad	€ 6.657.387	€ 20.608	€ 2.767.269	€ 2.977.344	€ 12.422.609
Totaal	€ 13.616.514	€ 44.552	€ 4.216.465	€ 6.436.704	€ 24.314.235

Brugstaat van begroting 2026 en 1^e begrotingswijziging 2026:

Brugstaat begroting 2026 vs 1e wijziging 2026:	Basis	Toezicht	Plustaken	Totaal
Begroting 2026 (incl. bezuiningsopties):	€ 24.004.332	€ 809.334	€ 4.401.993	€ 29.215.659
<i>Wijzigingen:</i>				
1. Aanpassing index 2026	€ -59.810	€ -10.532		€ -70.342
2. Budgetverschuivingen intern GGD ZW				€ -
3. Formatie-uitbreiding Veilig Thuis	€ 343.416			€ 343.416
3. Formatie-uitbreiding MABZ	€ 26.296			€ 26.296
Totaal begroting 2027:	€ 24.314.235	€ 798.802	€ 4.401.993	€ 29.515.030

Onderstaande tabel toont de effecten samengevat per gemeente:

	Bijdrage vastgestelde begroting 2026	1e wijziging begroting 2026	Totaal na 1e begrotings- wijziging
Edam Volendam	€ 2.294.174	€ 33.523	€ 2.327.697
Landsmeer	€ 765.002	€ 9.787	€ 774.789
Oostzaan	€ 598.788	€ 8.760	€ 607.548
Purmerend	€ 5.939.341	€ 87.427	€ 6.026.768
Waterland	€ 1.096.457	€ 15.755	€ 1.112.212
Wormerland	€ 1.027.219	€ 15.392	€ 1.042.611
Zaanstad	€ 12.283.350	€ 139.259	€ 12.422.609
Totaal	€ 24.004.332	€ 309.903	€ 24.314.235

Na definitieve vaststelling van deze 1^e begrotingswijziging, zal u de aanvullende bijdrage voor 2026, middels een factuur, in rekening worden gebracht.